

razput ustavnih razmer na Hrvatskem izsilila; zato pa naj zdaj slovenski poslanci avstrijski državni zbor razbijajo, ako bi cesar ne te hujskajoče hrvatske gospode takoj v zagreško vlogo poklical. To je najsurovejše politično izsiljevanje! Cesariju grozijo v hipu, k oje tako počenjanje skoraj veleizdaja. To naj bi vse velike stranke v zbornici slovenskim poslancem enkrat odkrito povedale!

Novi telefon, ki je namenjen izključno za vojskine čase, se je skončalo. Telefon veže avstrijsko vojno ministerstvo z zadnjim jugom naše države in konča v Zadru. Narejen je iz posebno močne žice in se ne dotakne nobene vasi ali hiše.

Razmere na Hrvatskem so postale tako kričeče, da mečejo svoje sence tudi na Avstrijo. Te dni se je vršila tudi mogočna demonstracija proti kraljevemu komisaru, katero je sicer policija s sabljo razgnala. Na komisarja samega sta se izvršila že dva napada, ki sta oba ponesrečila. Listi izven Hrvatske poročajo, da je polohaj skrajno napet in da se je batil izbruh nevarnih nemirov . . . Kaj je na stvari? Po našem mnenju je hrvatsko-srbska koalicija npravila celo vrsto globokih političnih napak, ki se zdaj nad hrvatskim ljudstvom maščujejo. Hujskarja, ki vleče celo šolsko deco v politiko in ki se ponaša z revolverjem, ne more nikomur in nikjer koristiti. Kè poslanci na noben način niso hoteli v hrvatskem saboru gospodarskega dela izvrševati, razpustila je vlada sabor. In ker se je potem hujskarja še hujše nadaljevala, suspendirale so se vse ustavne pravice, tako da stoji Hrvatska danes popolnoma pod komando komisarja Cuvaja. Nam ta mož gotovo ni simpatičen, kakor se nam tudi sploh ne dopade kruto nastopanje madžaronstva, ki je vedno na Hrvatsko le Khuen-Hedervaryje in Cuvaje pošljala. Ali hrvatski politiki so sami vsega tega sokrivi, zlasti odkar se čuti med njimi tako očitno srbski vpliv. Najslabši vtis na vso javnost pa je napravilo dejstvo, da so hrvatski politiki zdaj zanesli potom njim pokornih slovenskih poslancev svojo nasilno taktiko tudi na Avstrijsko in zlasti v avstrijsko državno zbornico. To jim vsekakor ne bode koristilo, kajti s takim divjanjem v avstrijski državni zbornici doprinaša se k večjem dokaz, da dotični ljudje niso zreli za ustavno pravico.

Politični umor. Španski ministerski predsednik José Canalejas y Menéndez je bil 12. t. m. na cesti umorjen. Ustrelil ga je socialistični revolucionar Manuel Pardinas iz političnih vzrokov. Canalejas je bil takoj mrtev. Pardinas je hotel pobegniti; a ko je opazil, da se mu to ne bode posrečilo, se je tudi sam ustrelil. Tudi morilec je mrtev.

V Belgiji je vlada predložila nujni načrt za splošno oboroževanje. Vtemeljuje svoj nujni predlog s tem, da se je splošni svetovni položaj hudo poslabšal in da mora biti vsled tega vsaka vlada za vsak slučaj pripravljena. Stvar je povzročila v javnosti mnogo razburjenja.

V Angliji je doživelva vlada pri posvetovanju o Homerile Bill v zbornici bud poraz, kér je pri nekem dodatnem predlogu večina proti vladu glasovala. Govori se, da bode vsled tega angleška vlada moralna odstopiti.

SUKNA in modno blago za gospode in gospodarje
priporoča izvozna hiša 140 Prokop Skorkovsky in sin
v Humppelu na Českem. Vzoreci na zahtevo franko. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske oblike.

Pazljivost

preprečila je že marsikatero nesrečo. Pazljivost naj bi človek tudi rabil, da obvari svoje zdravje. Tako naj se n. pr. ne čaka, da postane iz male bolečine v rokah ali nogah revmatična bolezen; saj imamo vendar dobre, priznane preparate, ki se jih je že tisočkrat preiskusilo in ki zamorejo marsikatero bolezen že v kali zadušiti. Tozadnje izjavilo, ki je pravilna, najdemo v pismu, katerega je Nj. ekscelenca baronica Helene Freytag-Loringhoven, roj. baronica Buxhoeveden, Gorica, Corso Verdi 36, na lekarnarja E. V.

Novice.

Naš koledar 1913

je izšel in obseg 144 strani; razven 8 slik prinaša veliko vrsto gospodarskih člankov, vesti, zabavnih spisov, podučnih sestavkov, seznamkov sejmov itd. Cena mu je zopet le 60 vinarjev, s poštino 70 vin. Kdor naroči 10 koledarjev, dobri enega zastonj. Najceneje je, ako se naročilnemu pismu dotočno sveto v znakah priloži. — Razširajte, kupujte, zahtevajte naš koledar!

Kmetijska razstava 1913 za planinske dežele.

Piše se nam: Društvo „Grazer Herbstmesse“ vprizori ob priliki jesenskega sejma leta 1913, i. s. v času od 27. septembra do všeči 5. oktobra kmetijsko razstavo za planinske dežele. Kè se je doslej že govedo, žrebce, svinje, ovce in perutinno razstavljal, namerava se l. 1913 razstavo živali opustiti in le kmetijsko razstavo po sledenih skupinah uresničiti: A) Zemljiški pridelki: žitje (pšenica, rž, ječmen, oves, korenza); fižol; repa in krompir; hmelj; sadje in grozdje; zelenjava. — B) Živilski pridelki: mleko; puter; sir. Končno tudi orodje in mašine za preiskavo, predelovanje in prenašanje mleka ter mlečnih produktov, hlevsko orodje in pohištvo, zadnjo v načrtih in modelih. — C) Kmetijski struci in orodje; predstavilo se bode od dotičnih tvrdk zlasti mašine, ki so za naše planinske razmere primerne in ki se jih lahko v obratu kaže. — D) Kmetijske potreboščine: tu se bode razstavilo le umetna gnojila in taka krmilna sredstva, ki kažejo izdelani surov material. — E) Slike ekonomičnih razmer: k tej skupini spadajo številke glede podlage produkcije posameznih okrajev, gospodarski načrti tiboratov, proračuni rentabilitete in kmetijsko knjigovodstvo. — F) Kmetijsko preiskovanje, šolstvo in zadružništvo kmetijstva: Tu se bode pokazalo delovanje posameznih preizkuševališč, nadalje kmetijsko šolstvo in grafične slike o delovanju kmetijskih društev ter zadrug.

— G) Gozd in lov: Tu se razstavi gozdne produkte, uredno gozdnega obrata, lovskie trofeje in pomožna sredstva gozdnega obrata ter lovaj. — H) Druge razstave: da se obisk razstave od strani kmetijskega ljudstva čim bolj pospeši, se bode ob raznih dnevnih razstave vprizorilo konkurence i. s. 1. Konkurenca plugov. — 2. Konkurenca orodja, s katerim se spodnjo zemljo prerahlja. — 3. Konkurenca šrotnih mlinov in ročnih gapeljnov ter mašinskega obrata. — 4. Konkurenca za preše, za mrvo in slamo. — 5. Konkurenca za orodje za napravo rezanic s posebnim ozirom na varnostne uredbu. — Za zemeljske pridelke velja, da morajo razstavljeni poiskušnje biti iz leta 1913, da jih je razstavljal sam pridelal. Vsi manjvredni pridelki se odklonijo. Upati je, da se bode kmetje te važne razstave mnogoštevilno udeležili!

Julij Maggi. Pred kratkim so pokopali v Kemptalu (Švici), umrlega Julija Maggija in sicer v starosti 66. let. Žnjim je izgubil svet moža, ki je bil izredno nadarjen in inteligenčen in pri tem veliki priatelj dela in podjetij. Najprej je posedoval več mlinov v Švici, začetkom 80 let se je pa začel baviti s problemom, kako pripraviti ljudska hranična sredstva, katera bi se dala hitro prirediti in bi bila izvrstna, a pri tem po ceni. Po dolgo trajajočih poskusih, pri katerih se je imel bojevati z velikimi težavami, iz-

Feller vposlala. Pismo se glasi: „Smatram za zadoščanje, da Vam danes priloženo, ravnokar došlo karto znanje pisateljice Paul Maria von Egger Schmitzhausen vpošljem. Vi razvidite iz tega, da je domače sredstvo Fellerjevjev fluid z zn. „Elsafluid“ za eno novo oznanjevalko bo gatejše postalno. Ta dama je bila pred kratkim pri meni in kér je tožila o blaznih neuralgičnih bolečinah, dala sem ji eno stekleničico tega sredstva. Zdaj pride par dni po prvem poizkusu ta živahnha zahvala za pač krasni uspeh. Nestrno čakam poročila o vplivu fluida pri knejnji Carolath, kar Vam budem pozneje takoj naznana.“ Slišali smo že mnogokrat praviti,

našel je poznate izdelke, ki so mu pozneje po celim svetu proslavili ime. Pri tem mu je še na roko in ga pospeševala „Švicarska dobrodelna družba“, katera se je z istim vprašanjem pečala in imela v svojih vrstah pravke znamenje. Posebno se je odlikoval znani zdravnik in varniški nadzornik Dr. Schuller Mollis, kateri takoj spoznal narodni gospodarski pomen te iznajdbe. Vpričo svojih močnih duševnih znotrosti in lepega značaja pridobila si je firma Maggi imenitne sodelavce; le-ti so mu pomagalo podjetje povzdrigniti na znatno višino. Leta 1886 ustanovil je v Bregencu avstrijsko tovarno z imenom „Julius Maggi & Co.“ Ta je moralna vedno bolj razširjevala, da zamore dostovari avstro-oogrski državi. Julij Maggi nadalje ustanovil več uzornih in znanih gospodarskih podjetij v največjem obsegu in oživetvoril je tudi znatne tovarne in društva v Parizu, Singenu (Badensko), Berlinu in Milunu. Njegov najstarejši sodelavci, ki danes stope na delu Maggijevih podjetij, nadaljujejo delo umrlega njegovem zmislil.

„Još Hrvatska ni propala“ . . . Nas pišetelj Tebničmar nam piše: „Molim, gospodine redaktor, nisem više Slovenec; svet svet Hrvati . . . Pa za danes hočem vendar še slovensko govoriti, kér ne vem, je li ste v „Slovenecjerčevem“ uredništvu tudi že sami Hrvati postali. Saj veste, da zdaj ni več Slovencev, kaj Od kje tudi! Od Spielda in Celovca pa do bosanske meje proti Srbiji imamo same Hrvate. Tako so nam povedali tisti gospodje, ki so „pri“ pri nas: Korošec, Grafenauer in Sušec. Ne vem, zakaj se glavni klерikalni list, „Slovenec“ še ni prekrstil in ni postal „Hrvat“. Pa bo že šlo, bo že šlo, — kaj potrebujemo Avstrije? Hrvatsko, veliko Hrvatsko potrebujemo! Kaplan Tone Korošec je zadnjič že oblekel „braguš“ in pravi, da je sploh nikdar več sleče, čeprav se „curici“ Idi brez „braguš“ boj dopade. Grafenauer bojkotira firmo „Zacherl“, odkar je postal tako navdušen za Balkan. Na ljudi Miha Brenčič pa si bode nabavil namesto „pšelarskega“ žrebca same hrvatske „buše“. Spuhlu nastavil bode tudi posebnega „pandurja“, da se domači fantje vsaj ne bodejo streliči kakor Albanci in Arnauti. Samo dr. Benkovič noče sleči svojega detskarskega fraka; on pravi da bleka ne dela ljudi in da bi v hrvatski „opankah“ še manjši izgledal . . . Naši, kaj dobijo kmalu črnogorske kapice z rdečim, cočom, kakor jih že imajo narodni „tamburaši“. Okoli trebuha dobijo velik pas, za katerega bodo vtaknili tisti nož, katerega so doslej v škorjuških skrivali, in tiste pištole, s katerimi so v Veliki noči pokali . . . Malo težavnejša je stvar na pobožne „jungfrave“ od naših „škrničverem“ Za žensko hrvatsko nošo so že navdušene, samo k tej noši slišijo fejst „bodelni“; naše „jungfrave“ pa imajo večinoma take „bodelne“ kakor ozemjeni vrabci. Jaz bi priporočal neko gumi-firmo v Gradcu, pa se bojim, kér je nemška No, bo že šlo, bo že šlo, bo že predsednica „Marijinega“ društva kaj stuhtala; saj je odprte glave, ka dar zija . . . Eden mi naj še poiskusi zapeti pesen „Slovenec sem“ ali pa „Slovensko dekajo“. Danes smemo peti k večjem tisto hrvatsko „Bunda, bunda“, ali pa „U boj u boj, maš v strojje skače“ ali kako že gre . . . Nad Covajo pa bodemo poslali mariborskega „Stražnega“ Kemperle, po domače Gimperle. S spicastim peršom stopil bode pred Cuvaja in mu v imenu spodnještajerskih Hrvatov predrl — kurje che. Ja, Kemperle se bode žrtvoval za narod; same

da je kratka raba tega preparata večidel zadrstovala, da marsikatero bolesti takoj odpravi. Poskusite tudi Vi, ako ste nahodni, hripavi, u-slinjeni, ako trpite na glavo- ali zobobolu, Fellerjev „Elsafluid“. Ta preparat naj bode vedno v hiši, da se bolezen lahko takoj odpravi. Naroči naj se Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ raje danes kakor jutri; na naročilo naj se napisi natanko: Lekarnar Feller v Stubici, Elsa-platz št. 241 (Hrvatsko). Stane od tega 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 špecialni steklenički franko 5 kron. — — — — —

moč mu mora preje strogo zabijati, da naj
rene glavo na levo, kadar je na desni strani
ščina ter da pot do banove palače ne pelje
v zagrebski „Potok“... Torej še enkrat:
marveč ni več, — još Hrvatska ni propala!
Vhogi car! Ruski car Nikolaj II. ni samo
pogotovitev vladar, marveč tudi sploh najboga-
ti človek na svetu. Njegovi letni dohodki
seštejo okroglo 120 milijonov v gotovem de-
nu. Premoženje carja prihaja iz pet virov:
civilna lista, zasebni zaklad, lastna industrijska
delavnica in dohodki iz carskih posestev. Civilna
lista znaša okroglo 35 milijonov kron; od teh
se izda več kot 5 milijonov za cesarski
ster, veliki knezi in knežnje pa dobijo sku-
pi 3 milijone. Carjeva mati in carica Aleksan-
dra dobite vsaka leto 600 000 K kot „drobiž“
male izdatke. Poleg tega položi car vsako
leta za vsako svojih 4 hčerk po 100.000 K na
ran, za prestolonaslednika Aleksisa pa 240.000
K. Sam si je car že okroglo 250 milijonov
„prišparal.“ Cesarska posestva so tako ve-
la, kakor Irlandska in obsegajo najlepše goz-
dove sveta. Car izkorisča gozdove. Ena tretina
posestev imajo kmetije in vinogradniki v naj-
em. Drugod zopet ima car mline, fabrike, rudo-
vne itd. Car bi bil še mnogo bolj bogat, ko
mu njegovi uradniki toliko ne pokradli!

Cesarica Karlote mehikanska je težko obožala in vsled njene starosti se bojijo najhujšega. Arnost se malo še peča z nesrečno to vdovo mehikanskega cesarja Maksimilijana. Dne 19. junija 1867 bil je cesar Maksimilijan od republikancev ustreljen, in — njegova vdova še nes ne vede ničesar o tej žalostni smrti svojega soproga. Kajti nesrečnica je že skozi desetletja em blazna. Cesarica Karlote je bila edina hčerka prvega belgijskega kralja. Rojena je bila 1840. Že v 17. svojem letu je bila poročena s stratom našega cesarja, nadvojvodo Ferdinandom. Likon je bil brez otrok a srečen. Potem so podnili nadvojvodi mehikansko krono in zlasti francoski vplivi so se tukaj pojavljali. Karlote je moža hudo prigovarjala in res je postal mehikanski cesar. A Francenci so ga zdaj nakrat zapustili. Zamudan je njegova soproga pomoči kala in naposled je znorela. Maksimilijan pa je bil ustreljen, brez da bi se to nesrečni cesarici povedalo. Nesrečnica, ki je zdaj težkobolela, živi na gradu Bonhont blizu mesta Leeken v Belgiji.

Pokvarjenja vina. S takim ljudem, ki so bino s tem ali onim dodatkom kvarili, se je nejšne čase prav strogo postopalo: Celo smrtna kazen je bila nad takimi „Weinpancerji“ izredena: Zanimiivo sodbo je n. p. izrekla nad sodnija v Inselheimu. Neka krčmarica je bila tožena, da je dala v sod vina galuna (Alaun), da bi s tem kislino odpravila. Ko so kupci prišli, nadali so ta kamen v vinu in tožili ter zahtevali, da se krčmarico na smrt obsodi. Sodnija je bila milostna in je izrekla to-le sodbo: Lamen naj se zdrobi v kozarec istega vina; to mora tožena žena spiti; ako ji ne bodo to vino skodovalo, potem nič hudega storila. Ako jih bole pa škodovalo, pa naj vzame to škodo . . .

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Straža“ se kar na glavo postavlja od vesela, da se na Balkanu toliko tisoč kristjanov in Turkov v svoji krvi valja, da ležijo cele množine mrljčev nepokopani, da se širi koga . . . Res, čudno je „kršćanstvo“ naših slovenskih klerikalcev! Kadar fehtajo pri vbojih imetih, takrat znajo tako milo o kršćanskim besedičiti. Zdaj pa ni njih morala niti las boljša od one balkanskih divjakov.

Lakor divje bestije, ki postanejo še bolj zverne, kadar duhajo svežo kri, tako tavajo slovenski klerikalci blazno naprej. Vojna je razigrala zadnjo cunjico raz njih hinavskega, farisejskega trupla in nagi stojijo zdaj v vsej javnosti. Človeku se res že studi to divjanje klerikalnegafasopisa, ki izraža neskončno veselje nad grozotami vojne. Ako se še pomisli, da pišejo klerikalne liste večidel duhovniki, ki so vendar negovorniki Kristovih naukov, potem se mora človek res za glavo prijeti. „Krščanstvo“ naši klerikalcev je hujše od turčinske krvave venefanatizma. Da bi ti ljudje pri temu vsaj ne moli Kristovo ime vedno na jeziku. Pa vedno živijo s krščenjem, ki pelja baje vojno proti ne-

lumeseču". S krščanskimi frazami nocejo roparski napad opravičiti. Ako se gré tu res za krščanstvo, potem bi morali tudi krščani duhovniki v prvi vrsti med bojevniki stati. Zakaj pa gredo srbski popi proti „dušmanu“ v boj? Ko so Francozi pod Napoleonom udri na Tirolsko, šli so katoliški duhovniki na čelu zvestih kmetov v krvavi boj, križ v eni roki, v drugi pa sabljo. Zakaj pa tega zdaj jugoslovanski popi ne delajo? Saj so zrejeni, zdravi in kreplki, da celo kmete pretepavajo; kako lepo bi se jim tedaj prijal handžar v roki . . . Pa črni gospodje sedijo raje pri farovški peči in pisarijo svoje občutke v „Stražo“, — in hujskajo naprej, da bi tudi Avstrijo v nesrečno vojno spravili. To je čudno, čudno „krščanstvo“ . . . Nesramno je tudi, kako se upajo klerikalni mazači v „Straži“ Avstrijo napadati, ji groziti in jo zasramovati. Kar odkrito se bratijo s Srbi in radovedni smo, koliko časa bode oblast tej hujskarji brezbrizno nasproti stala. Ali se sme res že vsak farški hujskar norčevati iz habsburške monarhije? . . . Slovenski kmetje pa bodejo zdaj menda izpoznali pravo „dušo“ slovenskega klerikalnega časopisa!

Napredna zmaga. V Gamsu pri Mariboru so se vršile meseca maja občinske volitve, pri katerih so napeli klerikalci vse moči, da bi to občino v svoje kremljepi dobili. Posrečilo se jim ni, kajti napredni možje so v vseh treh razredih lepo večino zmagali. Ali vsled neke male napake (nekaj glasovnic namreč ni imelo uradnega pečata) so klerikalci vložili rekurz. Oblast je rekurzu ugodila in tako so se morale 7. t. m. volitve za tretji razred še enkrat vršiti. Klerikalci so tudi sedaj zaman računalni, da bodejo naprednjake porazili. Ostali so vkljub največjih hujskarji v manjšini in izvoljeni so bili sami napredni možje. Čestitamo vrlim našim volilcem nad lepo to zmago!

O požaru v sv. Kungoti pri Ptuju se nam še piše: Kakor znano, pogorelo je v tej vasi 19 hiš in drugih poslopij, tako da je skoraj vse prebivalstvo izgubilo svoje imetje. Da se bedo prizadeti olajša, podal se je g. c. kr. namestnik nrof Clary und Aldringen v spremstvu vodje c. k. okrajnega glavarstva g. dr. Evgen viteza pl. Netoliczky, deželnega poslanca g. R Klamma in državnega poslanca g. Miha Brenčiča na mesto požara. Razdelil je iz štajerskega deželnega zaklada za ujme izdatno svoto denarja in j. obljudil i nadaljno državno pomoč. S tem hitrim nastopom je bilo mogoče, da se je v bogim pogorelcem, ki so bili vsled zime še v najhujši nevarnosti, čez prvo bedo pomagalo. Za pogorelce v sv. Kungoti napravili so tudi zbirko Nj. Ekselencu gospod namestnik podaril j. pogorelcem iz lastnega žepa 100 kron podpore — Tako se nam poroča iz popolnoma objektivnega, brezstrankarskega vira. Prebivalstvo mora biti torej v prvi vrsti c. k. namestniku, vedno c. k. glavarstvu in pa graščaku g. Klamma hvaležno; zadnji je za nesrečneže sploh velik storil in ni poznal v tem žalostnem času nobene razlike med Nemci in Slovenci. Prav čudno se nam torej zdi, da klerikalni listi tudi to priložnost v svoje politične namene izrabljajo in ravno tako delajo, kakor da bi nedolžen posланec Miha Brenčič vse to naredil. Klerikalni listi najnjam povedo, kaj je Miha v tem oziru storil, koliko denarja je žrtvoval, kajti v času požara je denar več vreden nego prazne lepe besede. To se nam naj povrte, kajti mi smo že do gristi te laži, da se podpore iz štajerskega, včidel nemškega denarja v zaslepljeni javnos tolmači kot nekako darilo klerikalnih poslanca à la Brenčič, katerih „vpliv“ in „delavnost“ danes že precej znana stvar.

V Ormožu so pred kratkim časom ustavili sokolsko društvo, ki si je izbral za svojega načelnika notarja Strelca. Ta možakar se pri našem mnjenju sploh preveč s politiko peče. S sladkimi besedami hodi tudi okrog nemških in naprednih obrtnikov in jih hoče na sokolske limanice spraviti. Pa mislimo, da bode prav malo kalinov vjet, čeprav je pri sokolih tu c. k. sodnik Zemljič, kar se nam vsekakor čudno zdi, in kar nam vsiljuje mnenje, da bode treba zopet enkrat prav pošteno v Povaško-narodniško gnezdo v Ormožu posvetiti.

Umrl je v Konjicah hišni posestnik in činski odbornik g. Hugo Wretschko. L. m. z. **Umrl** je v sv. Michelu pri Šoštanju župni

J. Govedič. Pokojnik je bil jako miroljuben duhovnik in se ni nikdar v politiko vtikal. N. p. v m.!

Veliki požar v Ptaju se je izvršil pretekl sredo. Zgorel je namreč komaj sezidani in še pred 10 dnevi otvorjeni novi „Vereinshaus“. Gasilci so v peturnem delu ogenjomejili. Škoda je za 30 000 K. Splošno se sodi, da se je ogenj nalašč ali pa vsled neprevidnosti zapalil. Tri osebe so zaprli, kjer se jih požiga dolži. O stvari še govorimo.

Nesreča. Hlapec Leopold Petrović v sv. Petru v Savinski dolini prišel je pod težki voz in pridobil smrtnonevarne poškodbe.

Požar. V Slovenjem Gradcu je pogorelo polnoma gospodarsko poslopje veleposetnika Johana Kramer. Škoda je z 14 000 K, lastnik pa je le za 11.000 K zavarovan. Živino so rešili. Ko so plamena iz poslopja švignila, opazile se je nekega moža pobegniti; gotovo je, da je ta nalač začgal.

Obesiti se je hotel v Mariboru magacinski delavec G. Zanger, pa so ga pravočasno opazili in v bolnišnico odpeljali. Vzrok poskušenega samomora je žalost, ker je bil nesrečnež od konzumnega društva zaradi dolga zaraobljenja.

Hrvatski tatovi. V Kapeli pri Brežičah so tатови vlomili v trgovino g. Vidmarja. Okradli so raznega blaga in denarja za skupaj 1000 kron. Plen so dali v vrečo in odnesli. Dež in veter sta pospeševala tatvino. Tatovi so šli potem k sosednjemu posestniku Kelcher; vlomili so v klet in se okreplčali s par litri vina. Potem so vlomili še pri posestniku Kovačič; tukaj so jih ljudje opazili in pregnali. Sledovali so tato vodijo na Hrvatsko.

Iz Ijubosumja sta se v Gaberjah steplali mesar Franc Filipič in posestniški fant Joha Speglič. Zadnji je bil na glavi ranjen.

Hitra pomoc. V fabriki v Vuhredu nastal je ogenj; k sreči se je pravočasno opazil in tako so domači ljudje ter hitro došli gasilec ogenj zadušili, predno je napravil večjo škodo.

Surovež. Na dan Vseh svetnikov šel je po sestniški sin Martin Kresnik v Teharjih na pokopališče h grobu svoje stare matere. Tam je iztrgal in razobil nagrobn križ ter uničil i gric. Naznanili so zverjinskoga pobiča sodniji.

Sovražna brata. V Kostnici pri Luki sta se brata Jože in Alojz Seško zaradi nekega dekleta sprla in stepla. Alojz je končno nož potegnil in svojega brata dvakrat v glavo sunil, tako da je ta smrtnonevarno ranjen.

Vlomi. Pri trgovcu Planko v Dornavi na Vranskem so vlomili neznanati tatovi in pokradli denarja ter blaga za 300 krov. Bržkone so prišli tatovi čez kranjsko mejo. — Trgovcu Johnu Suppanzu ukradli so tatovi 30 polnih sodcev piv in mu napravili s tem za več kot 300 krov škode. Sodi se, da so prišli žejni tatovi iz Hrvatske.

Nečloveški sin. Posestnik Rok Perko v svoji blizi Šmarja pri Jelšah ne živi v dobrem razmerju s svojim sinom Jožefom. Kdo oče hudobnemu sinu ni hotel posestva oddati, napadel ga je tu in ga s polenom budo ranil. Oče je moral k sosedom pobegniti. Žandarji surovega sina zaprli.

Roparski napad. Posestnico Ano Sorko Polenšaku je neznani lopov napadel. Hotel jo je oropati. Zbežala je v hišo in jo zaklenila. Ropar je hotel vrata vломiti, ali na klicanje napadenega je prišel soused Habjanič, ki je moral vedeti, da ima posestnica Sorko večjo svoto denarja in hiši, je potem zbežal.

Zaradi deklet stepla sta se pri kožuhanjih v Artičah fanta Kopač in Levak. Kopač je svojega nasprotnika s težkim polenom po glavo udaril in smrtnonevarno ranil.

Vlak povozil je v bližini Središča neko Matijio Tomažič. Nesrečnica je bila takoj mrtva.

Pozor! V Savinski dolini in raznih drugih krajih hodi neki agent Rajmund Senčar okoli. Dela se kot zastopnika neke fabrike žaluzij in izvršuje na ta način razne sleparije. Celo vrst posetnikov je za svote po 6 do 10 kron ogljufal. Senčar je svoj čas v Marenbergu 97 K ukradel.

Svarilo pred „Konkordia“. Pod imenom „Veseljeno sandtbaus Konkordia“ izvršuje neki bivši trgovski pomočnik potom lažnjivih inzeratov v raznih listih večje in manjše sleparije. Svarimo torej

vsakogar, da bi stopil s to sleparsko „Konkordio“ v zvezo.

Dezertiral je iz Gradca v Trbovlje pristojni deželnobrambeni infanterist Rudolf Krek.

Divjak. V Šmarju pri Jelšah stepla sta se pri pokopališču brata Karl in Ciril Markus. Ko ju je policaj Berglez posvaril, vzel mu je Karl Markus sabljo in ga je pretepel. Šele orožniki so divjaka premagali in sodniji oddali.

Pazite na deco! V sv. Antonu pri Slovenjem Gradcu prišla je 5 letna hčerka posestnika Johana Mravljak na polju preblizu ognja. Otroku se je obleka vnela. Ko so prišli ljudje, našli so nesrečno deklece z groznimi opeklinami mrtvo na tleh ležati.

Iz Koroškega.

„**Koroški vijalet**“. Prvaški klerikalci izumili so novo besedo, da bi sramovali koroške domovino. Pravijo, da je Koroška „vijalet“, torej turška pokrajina. Morda da so v marsikaterem farovžu „turške“ razmere vdomačene; saj kar se tiče ženskega spola je to resnično. Ali drugače leži Koroška hvala Bogu še na Avstrijskem pod varstvom avstrijskih postav. Tisti kranjski hujskariji, ki je tesnu vezana s srbskim sovraštvom proti Avstriji, se seveda še ni odprlo vrata in zvesta koroška srca branijo še vedno pot čez Karavanke. Prvaki bi radi tudi na Koroškem udomačili balkanske šege in navade; radi bi uresničili grozovlado in s tem napolnili svoje žep. Zato psujejo Koroško za „vijalet“. Ali tudi tukaj velja beseda: „Ein Pfui dem Vogel, der sein eig'nes Nest beschmutzt!“ . . .

Praktični so pa slovenski klerikalci, to se jim mora pustiti. Slovenski liberalci so namreč zapričeli denarje zbirati za „Rdeči križ“ balkanskih narodov. Klerikalci pa so mnogo bolj praktični. Oni imajo za balkanske narode le lepe besede, — denar pa pobasajo raje v lastni žep. Zato vprizarjajo zdaj tudi veliki lov na kaline in nabirajo denarje za svojo „Slovensko stražo“, ki ni doslej še ničesar družega storila nego klerikalno navdahnjenemu ljudstvu zadnje krajarčke izmuznila. V znamenuju balkanske vojne nabirajo slovenski klerikalci denarje za svoje žep. Ali ni to škandal? Ne, to je le dokaz, da so klerikalci jako praktični ljudje . . .

Napredna zmaga. V občini Treff en pri Beljaku so se vrstile občinske volitve, pri katerih so nasprotniki napeli vse moči. Ali vkljub temu so bili v vseh treh razredih sami napredni vrali koroški možje izvoljeni. V 1. in 2. razredu so naprednjaki ednoglasno, v 3. razredu pa z veliko večino zmagali. Cestitamo vrlim volilcem iz srca!

Pobegnil je v sv. Marjeti hlapec Johan Isep. Preje je svojega gospodarja za 20 K ogoljufal, 6 kron denarja pa je svojemu tovariju ukradel.

Zaprlj so v St. Paulu brata Ignaca in Ludvika Weilgumi, ker sta divjačino kradla.

Sitnež. Fant Julij Korošec je v Wölvizi gostilni v Rabensteinu v pjanosti ljudi psoval, dokler ga niso vun vrgli. Zunaj se je zopet stepel in bil pri temu precej poškodovan.

Grozni zločin. Pri posestniku Johannu Rönnacher v Wiessembachu je živel tudi oče njegove žene Juri Gradvitzer. Prepriala in pretepala sta se vedno. Zadnjič pa je v pretepu stari Gradvitzer svojega zeta na tla vrgel in zadavil. Orožniki so ubijalca sodniji oddali.

Samomor. V potok Mieser skočil in utonil je dejavec Rupert Burgstaller iz Zlättinga. Čez par dni so mrliče iz vode poteguili.

Nevarni vlimilec. V Celovcu so zasačili nekega Rudolfa Helmer, ki je hotel izvršiti vlon. Po divjem begu skozi ulice so tata vjeli in sodniji oddali. Našli so pri njemu vse potrebno tatinsko orodje.

Nepojasnjeno slučaj. Na „Heiligengeistschütt“ pri Celovcu našli so nekega starejšega moža nezavestnega ležati. Baje je to neki Moric Lustig. Par korakov od njega je ležala denarnica s 400 K v zlatu. Tudi mož je imel 250 K denarja pri sebi. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Tatvine. V Beljaku pokradla je vlačuga Marija Schöffma v gostilni Komposch obleke za 46 kron. Vjeli so jo še isti večer v neki kavarji; policaja je še v pest ugriznila. — Zaprlj so neko deklo v vinski trgovini Urschitz v Beljaku, kjer je izvršila razne tatvine.

Pazite na deco! V Beljaku je padel 2½

letni sinček nekega konduktora, ki se je brez nadzorstva igral, čez stopnice in obležal nezavesten.

Pobegnil je iz zapora v Beljaku zaradi tativne zaprti hlapec Janez Stridinger.

Zaprlj so v Arnoldsteinu mesarja Franca Knaffl, ki je prišel ravnokar iz Amerike. Izvršil je za več tisoč kron goljufuje.

Mrliča neznanega moža so našli pri občini Saager pri Grafensteinu na levem dravskem obrežju.

Zaprlj so v Celovcu postopača Tomaža Vilčnik, ki je bil že večkrat zaprt. Našli so pri njem mnogo ukradene obleke in srebrnine. Vilčnik spada bržkone med one tatove, ki so zadnje čase v vilah ob Vrbskem jezeru mnogo tativ in vломov izvršili. — Istotako so zaprlj brez posebnega mesarja Johana Rauneger; dolži se ga, da je vlotil pri krčmarju Grautchnig in ukradel 60 krom denarja, damske uro, vratno verižico in več drugih predmetov. — V Strassburgu so zaprlj orožniki hlapec Jakoba Lakner, kjer se baje nad nedoletnimi deklinami hudo zagrešil.

Lisica je udrla v St. Paulu v kurji hlev nadupravitelja Prokopa. Umrila je 15 kokoši in 6 puranov. Ena raco je vzela lisica seboj.

Pametni konj. Na cesti v Prerau se je igral neki 4 letni otrok. Kar nakrat pridivja po cesti splašeni konj. Gledalci so prestrašeno zakričali, kajti vsakdo je mislil, da je otrok izgubljen. Ali neposredno pred otrokom se je konj vstavil. Splošno se hvale inteligenco tega konja.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Volitev v Ameriki.

V združenih državah severne Amerike vršil se je tekom zadnjih mesecev izredno ljutji in brezobzirni vojnih boj. Koačal je z zmago demokratičnega kandidata

Couverneur Dr. Wilson,
Demokratični kandidat

za predsednika republike gubernera dra. Wilson, katerega sliko prinašamo. Wilson bil je l. 1856 rojeni Smatra se ga za jako energičnega politika z naprednim načeli.

Koledar naprednega čebelarja za mesec oktober.

(Piše: Alojzij Krizančič, Vel. Nedelja.)

Bliža se nam z vsakim dnevom zima in naše ljubezen, aka smo jih svoječasno zdržali in okrepili njim, dodali zadostno množino medu, so imele dozdaj še par lepih dni, da so se spreletale in otreble ter iznebile svoje blata; zato se letos oz. na spomlad ni treba batigrize.

Srečen čebelar, še srečnejše njegove čebele, ako imajo vsega dovolj. Le da naj čebelar pogleda večkrat k svojemu čebelniku, ko se bodoje v zimskem času kaj radi različni tiči, kakor žolne in drugi, na brade vsečali in z neprstanimi ropotom in kljuvanjem čebele vznebjirjali, ki so s tem izročene gotovemu poginu, ker se razberejo po celiem panju, ker nimajo potrebne gorkote in miru v svojem zimskem gnezdu (grozdu) oprnejo in slednjič poginejo. Tudi na miši treba paziti.

Ko pritisne mrz odenimo svoje panje, ker primerna toplopa je zelo potrebna. Sicer pa ako so panji na velikem prepihu, se kaj lahko zgodi, da se matica prehladi, s tem pa prekine z njenem jačecem — in morda tudi za vselej odmrje njena rodovitnost, ali pa tudi ona sama.

Ko nas mrz pritisne v sobo pričnimo si izdelovati potrebno orodje, kakor izmetallico, okvirje, da ne

bodemo po celi okolici čebelarjev nadlegovali, da ne posodijo okvirje, ko nam roj na veji visi, čebelarjev pa nima okvirjev in panjev. Pravi čebelar ima že vse v redu in pri rokah. Izdelujmo si pa kolikor megli veliko mero, zakaj malo vsebina panjev in taki osole v jeso čebelarju in čebelam, ki si po svoje ne morejo gnezda razširiti. Zum, zum, zum!

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, para ali „Brausebad“ z ruhu K — 60; postrelj K — 10.

Zadnje vesti o vojni.

Mir?

Konstantinopol, 14. nov. (zasebni telegram). Kianil paša se je obrnil na bulgarskega kralja Ferdinanda, da naj se pričnejo mirovni pogajanja med Turčijo in Bulgarijo. (Op. ur. 1) je dokaz, da je Turčija popolnoma onemogočena.

Konstantinopol. Vzroki, da prosi Turčija za mir, so: 1. V Carigradu skušajo Mladoturki zopet na krmilo priti. — 2. Zadnje utrde pri Cataldži se ne dajo držati. — 3. V Carigradu je pričela kolera razsajati. — Med bulgarskimi vojaki pa se tifus razširja. — Čuje se, da je turška vlada vse bulgarske mirovne pogoje sprejela.

Avstrijske zahteve.

Dunaj, 14. nov. Avstrija zahteva, da se ji z dolgoletno trgovsko pogodbo zasigurni trgovin pot v Saloniki ter porabo tega pristana. Albaniji se ne sme zemlje vzdružiti. Srbija mora zajamčiti, da poneha „jugoslovansko hujskarija v Avstro-Ogrski.

Albanske zahteve.

Dunaj, 13. nov. „N. F. P.“ dobila je od albanske organizacije v mestu Dorazzo slednji brzovaj: V imenu Albanije protestiramo proti žalitvi in krivi dolžtviti srbskega ministra Pasicja. Albanci protestirajo, da se jih meče in ječo in da se jih hoče pokončati na Kosovem. Srbi so tudi albanske vojne jetnike umorili. Albanci hočejo raje umreti, nego bi pustili Albanijo razkositi. Tri milijoni Albancev kličejo vso olikano Evropo na pomoč, da zasiguri svobodo albanskemu.

Avstrija in Srbija.

Položaj je vedno ednakomerno resen. Vse velevlasti se trudijo Srbijo do tega pripraviti, da se avstrijskim željam pokori. Srbsko časopisje pa hujška naprej proti Avstriji. — Stališče Rusije je še vedno nejasen, ker dobiva ruska vojna stranka vedno več vpliva. — Nemčija in Italija sta izvršili večje vojaške priprave, da podpirajo avstrijske želje. V par dneh se bode odločili, ali bode Srbija res predrzna dovolj, pričeti blazno vojno. Javnost se v splošnem vedno bolj nagiba mnenju, da se bode mir vzdružati.

(V slučaju, da se zgodijo nepričakovani posebni dogodki, poročamo to svojim čitalcem s posebno izdajo lista. Op. ur.)